

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četri leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto lir 40.
Na naročila brez
posilane naročil
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperte.

SVETI STRAŽ

St. 9

V Gorici, v sredo 3. februarja 1926.

Leto IX.

Netrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi se
računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcij
«JURISKE STRAŽE»
Tisk Zadruga tiskarn
v Gorici, Riva Piazzu
ta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli stev. 3,
(prej Scuole).
Telef. int. št. 308.

Učimo se in posnemajmo!

Na svečanosti, ki se je vršila meseca decembra l. l. v Gorici v proslavo spomina naših treh velikanih - nesmrtnikov: Slomška, Prešerna in Kreka, je govoril o slednjem dr. Besednjak. Njegov govor prinašamo danes v celoti. Ne slavimo s tem samo spomin našega nepozabnega učitelja in voditelja, temveč hočemo zopet enkrat poudariti, kako morajo biti načela za katera se je boril dr. Krek in smernice, katerim je utiral pot, tudi načela in smernice vsega našega dela in življenja. Dr. Krek nam bodi svetel in vzvišeni vzor, za katerim bodi usmerjena naša pot.

Dr. Besednjak je izvajal:

Da praznujemo primorski Slovinci šestdesetletnico rojstva dr. Kreka, je naravno. Ne le zato, ker so bile v njegovi osebi vtelesene najznačilnejše in največje lastnosti našega plemena, temveč tudi zavoljo tega, ker je ljubil primorske Slovence z izredno žarko ljubeznijo. Ko je med svetovno vojno hodil po begunskih taboriščih in se razgovarjal z našimi kmeti, je izjavil nam dijakom na Dunaju: »V goriških Slovincih vidim moč in bodočnost slovenstva.«

Tisoči naših mož se še spominjajo njegove živahne postave, ki se je pojavljala pogostoma med primorskim ljudstvom in vžigala čudovit ogenj svoje tvorine sile po vsej deželi.

Dr. Kreka je videla in slišala Vipavska dolina, deloval je v naših Gorah in na Krasu, njegovo delo je seglo med beneške Slovence, katerim je ustanovil še danes delujočo posojilnico v Št. Lenartu.

V njegovem duhu so rastle in zoreli naši prosvetni delavci, naši združni organizatorji, novi rod naših politikov.

Vladarski duh.

Najbolj je osupila vsakogar, ki je prišel v stik s Krekom, izredna vsestranost njegovega duha. Nekateri so ga imenovali slovenskega kralja. Vanj upri oči, ako hočeš spoznati, kaj je kraljevski značaj in vladarski duh. Ni je bilo važnejše zadeve v našem narodnem življenju, da bi on zanjo ne znal in nanjo ne mislil. Njegov duh je skrbel za slovensko znanost in ravnotako kakor za sadjarstvo in živinorejo, uveljavljal se je v politiki nič manj čvrsto kakor v izobraževalnih društvi, razmahnil se je v združništvu z isto močjo kakor v organizaciji dijaštva, zanimal se je za rudarje in služkinje z enako vnemo kakor za umetnost ali za borbo proti alkoholizmu. Vse je imel v pregledu, povsod je bil prisoten, povsod bodril, vse gnal naprej.

Tako vladarsko ni objemal in vodil slovenskega narodnega življenja še nihče v zgodovini.

Dr. Krek je bil pri tem neizrekljivo naraven, preprost, človeški. Mož, ki je govoril in pisal do mala vse jezike evropskih narodov, proučil toliko gospodarskih, modroslovnih, socialnih in pravnih knjig, da bi napolnili z njimi veliko biblioteko, je delal vtis, da ni prečital v življenju niti ene knjige.

Modrost njegova ni bila modrost knjige, temveč je klila in rasla iz njegove narave.

Krščanski vrecel demokracije.

Tak je bil sestav njegovega uma, a sličen tudi sestav njegovega srca: dičila ga je vzvišena in redka lastnost krščanske skromnosti. Ko je stopil pred ljudstvo, je vrgel od sebe vso učenost, pozabil vse časti, potisnil v stran slednji ponos in se pomešal kot tovariš in brat med množico. Videli so ga često, kako je korakal po cesti v živahnem razgovoru z vaškim beračem ali nosil v nahrbtniku moko za kmečko gospodinjstvo. Ljudstvo mu je odpiralo srce kakor odpira roža kelih soncu, pred njim so padali zidovi ljudske nezaupnosti.

Nihče ni imel tako globokega in širokega pogleda v dušo naroda, v njene vrline in slabosti, potrebe in stiske in njena skrita hrepenenja. Kakor čitamo mi knjige, enako je bral Krek v duši naroda. Tako je napisal o njem Oton Župančič.

Krščanska skromnost je lastnost bogatih.

Skozi slovenstvo do evropske omike.

Videli smo pot, ki je peljala Kreka v globine ljudskega življenja, k studencem slovenske duševnosti. Postal je tolmač in klicar svojega naroda. A njegov široki duh se ni dal zaplesti v zanke nacionalistične sebičnosti.

Svetovno znani vzgojeslovec in in filozof Fr. W. Foerster je napisal o dr. Kreku: »Redko kedaj sem našel človeka, ki bi bil tako globoko zakoreninjen v lastnem ljudstvu — zdelo se je, da je pogljal iz duhteče pomladanske zemlje — in bil obenem s tako ljube-

beznijo dostopen tujim ljudskim zakladom.«

Slovenstvo ni privedlo Kreka v ozki nacionalizem, temveč v krog evropske kulture. Čutil se je resničnega in polnovrednega Evropejca. Za njegovega življenja so mu radi tega očitali često nasprotniki, da ni naroden. V resnici je dvigal s svojim delom Slovence na višino Evrope.

Narodovoditelj in evangelist.

Krek je bil dovteten tudi za krivice, ki se gode tujim ljudstvom. Sovražil je pač krivico samo na sebi, naj se je pojavljala kjerkoli. Iz tega moralnega, večnega temelja je rasla njegova silna moč tudi v bojih za lastni narod. Predvsem v teh bojih, zakaj zgodovina ga je bila namenila, da se bori za pravico med slovenskim ljudstvom. Kakšna narodno-obrambna sila je tičala v Krekovi duševnosti, se je izkazalo tedaj, ko je prišla nad slovenski narod ura največje zgodovinske stiske. Ko se je zgrinjala nad našim rodом leta 1917. gosta temna in se je majala usoda avstrijskih Jugoslovanov, tedaj so se uprle oči milijonov k dr. Kreku. Vsi brez razlike: njegovi pristaši in njegovi nasprotniki, vse stranke na naši zemlji so ga priznali za velikega in edinega voditelja našega rodu. On je zrastle v duhu množic kot vojskovodja, v čigar roke je položena usoda in bodočnost ljudstev. Kako trdno, kako neustrašno se je boril tedaj Krek za narodno osvobodjenje Jugoslovanov! Stal je kot neporušen, sijoč stolp sredi viharjev.

Tedaj je zaživela in se uredničevala tista pesem, ki jo je bil Krek zapel v mladih letih in katere geslo naj služi tudi nam v vodilo skozi naše življenje:

»Ko bomo narod iz granita,
vzžari nam zarja zmagovitala«

Kaj se godi po svetu?

Enkrat smo že pisali o velikanski slepariji grofov, baronov in visoke družbe na Madžarskem. Ves kulturni svet je zastrmel, da je v srcu omikane Evrope sploh mogoča tako nezaslišana sleparija s ponarejevanjem denarja. Pa ne samo to; posebno se je svet čudil, da je pri slepariji vdeležena v prvi vrsti visoka gospoda iz vladnih palač, ki je znala nastopati kot največji poštenjaki pod božjim solncem.

Madžarske sleparije pa ni morala konec. Češko in francosko časopisje prinaša vsak dan kako novo odkritje. In tako so se pokazali politični nameni cele sleparske družbe. Ti politični nameni so pa bili taki, da bi bili vstanu zanetiti novo evropsko vojno.

Srednjeevropska monarhija

Madžarski ponarejevalci so se vrgli predvsem na ponarejanje francoskih bankovcev po tisoč frankov. Francoski denar je zadnje čase vedno lezel proti ničli. Finančni ministri so si drug za drugim polomili zobe pri denarnem vprašanju. Ne malo je k temu pripomoglo tudi veliko število papirnatih bankovcev, ki so jih tiskali v Budimpešti. Ker se čuti Francija pri slepariji najbolj oškodovano, je takoj planila na noge in poslala svoje tajne policiste v Budimpešto, da izvohajo kako in kje so »delali« denar. Madžarska vlada se je morala francoskemu pritisku udati in je pustila francoskim policijskim

uradnikom, da so prebrskali sodne spise in na svojo roko iskali sledu za zločinci. To jim je tudi dobro uspelo.

Razen policistov so pa šli na Madžarsko tudi spretni in prefrigani novinarji, ki so pa zasledovali, kaj so prav za prav Madžari hoteli s svojo že svetovno znano sleparijo. En tak novinar je glavni urednik pariškega »Matina« Sauerwein. Tega so madžarska oblastva skušala spraviti že v luknjo, ker je on v prvi vrsti skrbel, da je svet spoznal madžarsko »viteštvo in plemenitost«. Toda pariški novinar ima močno obrambo v svoji vladi in mu ne morejo Madžari do živoga pa naj se še tako repenčijo. Sauerwein je menda izvohal ves politični načrt visokih sleparjev. Šlo je za to, da okronajo habsburškega vojvodo Albrehta za madžarskega kralja. 24 ur kasneje bi imel izbruhniti vojaški punt na Dunaju in čez dva dni pa v Monakovem na Bavarskem, da spravijo zopet Wittelsbaško kraljevo družino na prestol. To bi se tako hitro vse izvršilo, da bi sosednje države niti pravega časa ne imele, da bi svoje vojaštvo pripravile in nastopile. Skrivnostni zarotniki za tak veliki politični načrt seveda niso mogli biti navadni ljudje. Zato so se zbrali skupaj sami taki, ki so imeli moč, vpliv in vlado v rokah. Pred vojaškim udarom pa naj s tiskanjem sleparskega denarja oslabijo vse sosednje valute. V na-

črtu je bilo, da morajo spraviti v promet za par milijard francoskih bankovcev in ravno tako visoke svote ponarejenih čeških kron, dinarjev in lir.

Sam ministrski predsednik ve za sleparje.

Torej nič manj kot spet prevrat na staro so želeli madžarski velikaši. Da so pri tem računali tudi sami nase je gotovo. Baje so si že razdelili časti in službe v bodočih državah. Pa so jim račune prekrižali. Francija zelo pritiska in grozi, da bo spravila vso sleparijo pred Zvezo narodov in da bo zahtevala velikansko odškodnino. Francoski uradniki imajo že seznam cele sleparske družbe. Preko 240 oseb je; med temi sam sin državnega predsednika Horthyja. Zaslišan je bil tudi ministrski predsednik grof Bethlen. Do zdaj je namreč madžarska vlada trdila, da cela sleparija nima s politikom nič opraviti in da so ponarejevalci le hoteli obogateti. Ta izgovor je pa jalov, ker je dokazano, da so skoro vsi madžarski ministri s svojim predsednikom vred podpirali ponarejevanje in razpečevanje sleparskih bankovcev. Grof Bethlen je nazadnje izpovedal, da je zvedel za sleparijo že lani v decembru, toda je mislil, da so to le prazne marne. Na to ni niti več mislil, ampak je šel v Ženevo, kjer je tako sijajno nastopil. Ko je prišel spet domov mu je pisal madžarski poslanik v Haagu na Nizozemskem, da so zaprli polkovnika Jankovicsa, ki je tihotapil čez mejo ponarejene tisočake. Drugi dan se je javil pri Bethlenu vrhovni policijski ravnatelj Nadossy in mu povedal, da je tudi prizadet pri slepariji. Pa tudi zdaj, izjavlja ministrski predsednik, da reči ni smatral še za tako hudo resne in da je poslal Nadossya k notranjemu ministru, naj se z njim pomeni in pobota. Sam pa da je imel toliko opravkov in skrbi, da se ni več mogel brigati za te »malenkosti«. Tako je priznal minister grof Bethlen. Izkazalo se je pa nazadnje, da je gospod grof imel opravke in skrbi na lovu.

Drugačne strune.

Ko je vse postalo čisto, kar je bilo do zdaj skrito, so začeli Madžari, ki so doslej le oholo govorili o vseh svojih sosedih, peti drugačno pesem. Najbolj jih skrbi, ker se je francoski ministrski predsednik odločil za oster nastop proti Madžarski. Budimpeštanski list »Pester Lloyd« piše, da je francoski ministrski predsednik Briand tako plemenit mož, da gotovo ne bo hotel škodovati Madžarom. Vse se bo lepo poravnalo, da bo na vse strani prav. Saj ni škandal tako grozanski, da bi prav morali Madžare ponižati.

Za nohte gre visoki vladni gospodi v Budimpešti tudi zato, ker so se doma začeli tudi postavljati po robu. Socialni demokratje ostro napadajo vlado radi škandala in zahtevajo, naj odstopi. Zveza vladnih strank se tudi rahlja. Madžarski liberalci bodo brzkone zapustili vladne klopi in šli med opozicijo. Potem se pa Bethlenova vlada ne bo mogla več dolgo držati.

Obravnava proti visokim zločincem je že v teku. Na državnem pravdništvu v Budimpešti se že tipka kot knjiga debela

obtožnica.

Obtoženih je za zdaj 26 oseb, 21 od teh jih imajo v pesteh, 5 ptičkov pa se je izmuznilo. Kot glavni križec je naznačen princ Windischgraetz. Princ je kupil od nekega nemškega inženirja za 400 milijonov izum, kako se navadni papir lahko predela, da je dober za bankovce. Lansko poletje je dal natisniti 30.000 bankovcev po 1000 frankov. To je debela sleparija kar za 30 milijonov francoskih frankov. Denar so tiskali v zavodu, kjer tiskajo navadno zemljepisne karte.

Policijski ravnatelj Nadossy je pa zločincem povedal, da se jim ni treba prav nič bati policije za stran ponarejanja. On je tudi preskrbel diplomatske potne liste za tiste, ki so bili določeni, da bodo utihotali ponarejene bankovce v tujino. Ravnatelj poštne hranilnice Baross je pa dal za začetek denarno podlago in sicer 4 milijone madžarskih kron. Vsi drugi so obtoženi, da so pomagali pri tiskanju in razpečavanju denarja, škof Zadavec pa da je tihotapce pod prisego

zavezal, da ne bodo niti besedice črhnil, kaj nosijo s seboj in kam. Povedal jim je le, da gre za važno domoljubno nalogo.

Preiskava pa se še vedno nadaljuje. Bržkone bo še bolj zasmrdelo, ko bodo vse odkrili.

Ljudski sleparji.

Zaustavili smo se malo dalje časa pri opisu madžarskega škandala, da bravec lahko razvidi, kako čestokrat vladni možje škodijo ugledu in dobremu imenu države in naroda. Kjer ni ljudstvo poklicano, da prosto in brez strahu pove svoje mnenje o vladi, ampak se dela politika le v skritih ministrskih kabinetih, pride slej ali prej do spora med zdravo ljudsko plastjo in tistimi, ki pod pretezo »skrbni za ljudski blagor«, strežejo svojim samopašnim željam. Zdravi demokratizem mora spet priti do veljave; ljudska volja, brez demagogije mora imeti vpliv na svojo usodo, potem bodo izginili taki ljudski sleparji, ki netijo sovraštvo med narodi in državami.

DNEVNE VESTI.**NAŠIM VOLILCEM!**

Člena 20. in 24. zakona od 13. decembra 1923 za politične volitve in člena 37. in 40. občinskega in deželnega zakona od 4. februarja 1915 št. 148 zahtevajo, da morajo občinske volilne komisije najbolj pozno do 31. januarja vsakega leta razglasiti, da je rok za vlaganje rekurzov proti nepravilnostim v volilnih imenikih od 1. do 15. februarja.

Zato so od 1. do 15. februarja na občinskih uradih v Gorici in po deželi izloženi volilni imeniki na vpogled volilcem. Vsak slovenski volilec je dolžan, da se prepriča, če je vpisan v volilni imenik. Če ni vpisan, mora vložiti najbolj pozno do 15. februarja tekočega leta rekurz na pokrajinsko volilno komisijo (Commissione elettorale della provincia — Udine) v katerem zahteva, da se ga vpiše v volilni imenik.

Ravno tako naj vsak rekurira proti temu, če je bil kdo po krivici vpisan v volilni imenik. V vseh takih slučajih naj volilci zahtevajo izbris iz volilnega imenika.

Tajništvo Polit. dr. »Edinosti«
v Gorici.

V sencu mečev.

Mussolini je dejal v zbornici, ko so razpravljali o novem vojaškem načrtu, da bo mir takrat najbolj gotov, ko bomo živeli v sencu mečev. Pod to senco, ki objemlje že ves svet, bo kmalu tako hladno, da bomo vsi zmrznili.

Gorečniki.

Komaj je bilo botanje z Angleži zaključeno, so se našli nekateri gorečniki, ki so po vzgledu dolarske zbirke hoteli prirediti šterlinsko zbirko. Njihova gorečnost pa ni našla milosti pri vladnih možeh. Ti so za enkrat take zbirke prepovedali in so ukazali, naj se že morja da nabrani zneski darovalcem vrnejo.

Brezposelnost v Berlinu.

V zadnjih dneh je število brezposelnih v Berlinu narastlo za 12.000. Brez dela je že 223.000 Berlinčanov. Dolgo ne bo tako moglo iti.

Kmetijska predavanja.

Po naročilu pokrajinskega odbora za žitno bitko bo priredil kmetijski urad več predavanj po deželi o travništvu in umnem gnojenju turšice (trščaka, sirka). In sicer: 2.

februarja v Opatjem selu in Kalu Kanalskem. 7. februarja v Vojšči na Krasu, v Kanalu, Avčah. 14. februarja v Komnu, Desklah. 21. februarja v Škrbini in na Banjšičah. 28. februarja v Vel. Dolu, Pliškovi in v Čepovanu. 7. marca v Šempasu in Ločniku. 14. marca v Sovodnjah.

Napredek zrakoplovstva.

Leta 1925 je prišlo v Evropo po zračni poti 160 tisoč oseb. V enem letu je promet po zraku poskočil za polovico. L. 1924 je »priletelo« v Evropo namreč le 84 tisoč oseb.

„Goriška straža“ v vsako hišo!

Poslanec dr. Besednjak na delu.

Posl. Besednjak nam je poslal sledeča pisma, ki jih priobčujemo:

Iztirjevanje vinskega davka se trenutno ustavi.

Kmetstvo = delavska zveza mi je naročila, naj priskočim na pomoč kmetikom davkoplačevalcem, ker davkarji brezobzirno iztirjujejo za ostali vinski davek. Šel sem v Vizdem k gospodu prefektu in k finančnemu podintendantu ter jima razložil obupni položaj, v katerega so zagazili prizadeti vinogradniki. Po človeškem računu je nemogoče, da bi kmetje plačali v 8 dneh zahtevane svote. Kako naj plača n. pr. Dornberg v enem tednu 200.000 lir? Ako davčna oblastva ne umaknejo vijaka, bo pel na mnogih posestvih boben. Saj dežela itak ječi pod neznoznimi davčnimi bremenami.

Prefekt je izjavil takoj, da bo podpiral mojo akcijo pri centralni vladi in pri videmski intendantu, kamor sem takoj stopil in se zedinil po daljšem razgovoru na nastopne točke: 1. finančna intendantca pošlje na Goriško ukaz, naj davkarje trenutno ustavi iztirjevanje; 2. posameznim davkoplačevalcem se dovoli odplačevanje v daljših obdobjih, in sicer po višini davka in po premoženjskih razmerah. Gospodu podintendantu sem nujno priporočal, naj bodo obroki kar mogoče dolgi, ker je dežela v težki gospodarski krizi. 3. Večjih olajšav intendantca po zakonu ne more dovoliti. Jaz se kot državni poslanec zanje potegujem lahko le v Rimu pri osrednji vladi. Opozorili so me pa, da se bo odpis davkov težko dal doseči, ker niso v Rimu v sličnih primerih nikdar davkov odpisali. Ko bi se namreč mudnim davkoplačevalcem davek izbrisal, bi se tisti, ki so že plačali, gotovo vzdignili in zahtevali, naj jim vlada že plačani davek vrne, češ da morajo biti vsi davkoplačevalci enakopravni.

Odpis je torej težaven in bo treba misliti na druge olajšave.

To vinogradnikom v informacijo in ravnanje.

Zaplenjene slovenske razglednice.

Orožniki so pred dnevi zaplenili razglednice s slovenskimi imeni v Gorici, v Rihemberku, v Kostanjevici, v Ustju, baje v Idriji in drugih krajih naše dežele. Ta zaplenjena je po mojem mnenju nezakonita, ker ni nobene postave, ki bi bila prepovedala tiskanje in razprodajo slov. razglednic. Razen tega so vladna oblastva prizadela našim trgovcem občutno škodo, ki je nihče ne more poravnati. Iz teh razlogov sem posredoval pri videmskem prefektu in mu povedal svoje naziranje. Uspeh posredovanja je nastopil: prefekt bo dal ali je že dal varnostnim oblastvom ukaz, naj vrnejo strankam zaplenjene razglednice, te se morajo pa obvezati, da bodo slovenske napise same prečrtale.

Ako najdejo pozneje orožniki katero slovensko ali dvojezično razglednico, jo bodo seveda nepreklicno zaplenili.

Pogorelcem na Kalu!

Dobil sem od g. Selaka Ivana pismo, v katerem me naproša, naj pojasnim, kaj je z vlogo pogorelcev, ki so jo bili odposlali vladi preko gor. podprefektore. Zanimal sem se za stvar in vam javim, da je osrednja vlada v Rimu dovolila pogorelcem na Kalu podporo v celotnem znesku 4000 lir (reci štiri tisoč). Svota je precej majhna in se bo radi tega porazdelila med najbolj potrebne. V Italiji ne obstoji noben zakon, ki bi predvideval podporo vlade v takih slučajih. Dajejo le za prvo pomoč, ako pride nesreča.

Svoto 4000 lir vzame goriški podprefekt s seboj in jo porazdeli med pogorcele ta teden, ko pride osebno na Kal.

Dr. Besednjak.

VACLAV BENEŠ - TŘEBÍZSKÝ

**Dve povesti
Karlštejskega vrana**

Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

(Dalje.)

Mladi vojak je pogledal očeta in ni vedel, kaj bi odgovoril.

»Kako naj bi tvoja brata poznal moj sin! — Dežele, katerim vlada cesar so obsežne, v teh deželah je povsod polno vojske in često se rodni bratje ne vidijo nikoli!«

Zdelo se je, da sin očeta ne razume; toda ni zinil besede.

»In potem, kako naj bi ju nagovoril moj sin! — Otrok revnega metlarja!«

Sedaj pa ni Kristina več odšla, kadar je prišel sin; ni si pa tudi upala ničesar vprašati tega mladega moža, čeprav ji je večkrat prišlo na jezik tako čudno vprašanje, sam Bog ve, odkod, in je hotelo po vsej sili na dan... Zlasti, kadar jo je Žulovec sin pogledal tako, kakor da bi se hotel prepričati, ali je tudi Kristinina duša tako mila, kakor je njen obraz.

»Niti besedice, sinko, ne ve o našem rodu!« je pravil tisti večer Žulovec mlademu vojaku.

»Nihče tu niti ne sluti o Litenjskem fevdniku!«

»Pa da je baš njegova hčerka tako ljubezniva s teboj?«

Pri tem vprašanju je tudi mladem vojaku glas zastal. Lahko bi bil tudi sam sebe vprašal in še pristavil: »Pa kako da si tudi ti tako ljubezniv z njegovo hčerko?«

»To iz srca dobro dete... Na tvoje vprašanje res ne vem odgovora. — Toda pustiva to, dečko! — Kdaj se zopet vidiva?« je rekel starec, ko se je sin poslavljal.

»Bog ve, ljubi očka, Bog ve, kdaj!«

Potem sta se poslovila. Bilo je to tisti dan, ko je Panyr prvič oblegal Prago.

Na bregu Berounke je vrbje tako milo šumelo in v bližnjem hrastovju je začel slavček za slavčkom. Bili so to potomci tistih, ki jih je dal Karl nekoč poloviti in izpustiti v tukajšnje gozdove, da bi novorojenemu kraljeviču peli zjutraj srečno budnico, zvečer pa sladko uspavanke.

»Ti si še tu, Kristina?« je vprašal začuden Žulovec, ko se je vrnil domov.

»Kaj bo rekel gospod oče?«

»Ljubi, dobri mož — kot da ni mam očeta.«

Kristina je globoko vzdihnila.

Tudi starec se je nekam zamislil.

»Imel je tu nekje v gošči privezana nega konja; čula sem, kako je veselo zarezgetal... Bog ve, kje je že?«

Kristina je govorila te besede polglasno, toda vsako besedo s presledkom, kakor da ima premalo sapa. Tako govori dekle, kadar trga sredi travnika iz kresničnega cveta list za

listom ter ji usta šepčejo starodavno vprašanje, često sluteč nikalen odgovor... Drugekrat je njen glas zvenel kakor zvončki iz najčistejše kovine, kadar je izpregovorila. Toda, ali ne menjava tudi kovina včasih svojega zvoka? Ljudje pravijo, ko poslušajo, kako zvonijo zvonovi: svatba bo ali pojdemo na pogreb; in kaj vse prorokujejo iz tega, kako zvonovi zvonijo! —

Potem ni opustila niti enega dne, da ne bi šla v kočjo na bregu, naj je bilo kakršnokoli vreme. Kakor je prej rada sedela pod to streho do mraka, tako bi bila sedaj najrajši tu ostala. Kar je vedel Žulovec o Karlštejnu, o češki deželi, o ljudstvu te dežele, češ, da še s Kristusom niso tako ravnali po Jeruzalemskih ulicah kakor z njegovimi sorojaki, vse ji je pripovedoval do podrobnosti; najbolj jo je ganilo, ko je prišel v svojem govoru na bližnjo Litenj, na tamošnjega viteza, katerega predniki so bili baje od Karlovih dob Karlštejski fevdniki. Kristina je bila po materi češke krvi; od očeta ni imela menda niti ene kapljice. Pravili so sicer o njem, da je nekoč dobro govoril češki, toda malokdaj so ga čuli govoriti v svoji materinščini. In kdo bi mogel, če je v njem le kapljica češke krvi, ostati kakor kamen brez čuta, ako vzame v roke letopise, ki segajo čez polovico sedemnajstega stoletja...

Ko je prišla Kristina k Žulovcu danes, se ga je pri prvem pogledu

skoro prestrašila. Obraz mu je bil preveč podaljšan, ustnice nekam modre in njegove oči, drugekrat jasne kakor voda Berounke, kadar je najbolj mirna, so bile danes meglene.

Hčerka gospoda Sektatorja skoro ni mogla takoj spoznati starega metlarja.

»Starček, ali si bolan?« ga je vprašala čez nekaj časa, ko ga je pozdravila. Sedla je tik k njemu na mehko travo.

»Saj ni čuda, če bi zbolel! — Drago dete, lepo število let imam že za seboj!«

Žulovec se je zamislil; spomnil se je sina in pogledal je pri tem z meglenimi očmi Kristino.

»Moraš počivati. Tole delo te tako zmuči! — Po vsem telesu se treseš!«

»Moram delati, nič ne pomaga, Kristina!«

Res je bil danes nekam nenavadno izmučen in vendar je narezal protja komaj za koš. Drugekrat je rezal celo dopoldne; celo popoldne je nosil in vozil domov, a zvečer je bil čil kakor zjutraj, ko se je prebudil.

»Čudne sanje sem imela nocoj, starček: Da si ti oni Litenjski fevdnik — nihče drugi kot ti! — Saj sem to že davno slutila! In tako si vse skrival pred menoj, kot da bi te mogla izdati — jaz, tvoja Kristina, ki si jo s tole svojo staro roko božal že kot dete... Kaj ne, da si ti Litenjski fevdnik?«

Mestne novice.

Pobožnost prvega petka v cerkvi Sv. Ivana v Gorici.

Dne 5. februarja ob 5.30 zjutraj sv. maša z nagovorom in zadostilnim sv. obhajilom. — Zvečer ob 8. uri govor za moške. Nato litanije presv. Srca Jezusovega z blagoslovom. K obilni vdeležbi vljudno vabi

Vodstvo apostolstva molitve.

Našli so

vrečo suhega sadja. Zdaj je shranjena pri tržnem komisariju. Kdor je lastnik jo lahko tam dvigne.

* **Telefon.** Kdor želi imeti nov uradni seznam telefonskih naročnikov, si ga lahko nabavi pri tukajšnjem centralnem uradu. V seznamu so vsi naročniki, ki so se prijavili do 31. dec. m. l.

Kaj je novega na deželi?

Števerjan.

Pustujemo vsak po svoje. Koloni po barakah na ta način, da po noči prenašajo porodnice in novorojenčke iz oledenih barak v sosedne hiše. Zmrznili bi lahko otroci in matere. Nekatere matere čujejo noč in dan s solznimi očmi pri bolnih otrocih. Resni možje in fantje obračajo težko, zmrzlo, pa drago jim grudo, če tudi ni njihova. Izobrazbe željni naraščaj se vadi v cerkvenem in narodnem petju, poslušajo predavanja ter čita pri ognjiščih Mohorjeve knjige. Zapeljani šestnajstkarji in petnajstkarce skačejo po udarcih starih tamburic in hreščočih ramonik pod skrbnim varstvom nekaterih preizkušenih vdov. Ve pokroviteljice in druge zapeljivke zaslepljene mladine, hopsasa!

Bovec.

Po dolgem, težkem in mukopolnem bolehanju je zadnji petek mirno v Gospodu zaspala gospa Kati Durjava, soproga prejšnjega gosпода župana. Dosegla je komaj 38 let. Bila je dobra in plemenita žena, ki je živela le za svojo družino. V soboto popoldne se je ob ogromni udeležbi vršil njen pogreb. Pokoj njeni duši, žalujoci družini naše sožalje!

Kobjeglava.

Ker se po štjaški občini javno govori, da sem podpisani pisal, oziroma da sem sodeloval pri dopisih iz Štjaka v »Goriški Straži«, izjavljam, da nisem z omenjenimi dopisi v nikakšni zvezi, kar mi uredništvo »Goriške Straže« lahko potrudi, in da sem zanje zvedel takrat, kot vsi drugi čitatelji »Gor. Straže«. Ako bi jaz pisal, bi se tudi podpisal, toda dopisi bi se še precej drugače glasili in bi razkrinili prave povzročitelje sedanjih razmer v Štjaku. Če se mi bo zdelo potrebno, lahko še to napravim, kar bo lahko mnogo doprineslo k žalostni štjaški zgodovini in bo morda še katerega spravilo za »gajtre«. Ni še vse zamujeno!

Ivan Drašček,

kurat v Kobjeglavi.

(Op. uredništva: Potrjujemo, da g. kurat Ivan Drašček ni pisal omenjenih dopisov iz štjaške občine in da ni z njimi v nobeni zvezi.)

Kred.

V nedeljo dne 7. II. ob 3. uri popoldne nas razveseli naše društvo zopet z mično prireditvijo. Vprizorili bomo Milčinskega »Volkašina« in druge zanimive točke predpusne vsebine. Vabimo vse prijatelje društev; zabave in smešha ne bo manjkalo. Na svidenjel Odbor.

Vipava.

Naše prosvetno društvo priredi 7. svečana ob 3. uri popoldne v dvorani gospe vd. Hrovatin igro »Črnošolec«. Zatorej vas ponovno

* **Goriški poslanec dr. Marani** je postal komendant. Ker je dr. Marani, ki je že v visoki starosti, zadnje čase bolehen, mu je bilo odklikovanje izročeno v njegovem zasebnem stanovanju. Zastopana so bila pri tem tudi razna oblastva in organizacije.

* **Dr. Verzeznassi padel v nemilost.** Vodstvo goriškega fašja je na svoji zadnji seji sklenilo pozvati znanega goriškega odvetnika drja Verzeznassija naj takoj odloži vsa svoja javna mesta. Iz kakšnega vzroka je drja Verzeznassija zadela ta ostra kazen nam ni znano. Mi Slovenci, ki smo morali večkrat občutiti njegovo nestrpnost in zaigranost, ga prav nič ne pomilujemo.

Širite „Goriško Stražo“

opozarjamo, ne zabite nas obiskati. K obilni vdeležbi vas vljudno vabi odbor.

Planina pri Vipavi.

Naše »Prosvetno društvo« priredi v nedeljo dne 7. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Fortunata Marca, Gorenjavas št. 90 na lastnem, novem odru pestro pustno veselico. Na sporedu sta poleg več pevskih točk tudi burka v 2 dejanjih: »Gorje mu, ki pride dijakom v roke« in veseloigra v 3. dejanjih: »Prisiljen stan je zaničevan«. Pridite v obilnem številu! Veselica se na pustno nedeljo ponovi.

Col nad Vipavo.

V petek dne 29. m. m. zjutraj se je raznesla po vasi vest, da so našli na senožeti blizu vasice Žagolič na drevesu obešenega 25-letnega mladeniča Franca Bratina, doma iz Dol-Otlice. Kaj je nesrečneža gnalo do samomora ni povsem jasno. Znano je samo, da je imenovan služil več let kot hlapec pri gospodinji Ani Fratnik v Žagoliču št. 15. Radi njegovega obnašanja mu je ta pred par tedni odpovedala službo, na kar se je še bolj udal pijači. V četrtek 28. m. m. je bil še doma na Otlici. Vračajoč se zvečer je med potjo obiskal še razne znance in prijatelje. Med ljudstvom kroži govorica, da je zgubil 6000 lir ter da ga je najbrž to spravilo v obup. Najbrže je nesrečni mladenič v hipni duševni zmedenosti končal svoje mlado življenje.

Vrhpolje pri Vipavi.

G. Vaclav Lozar, zidarski mojster v Lokavcu pri Ajdovščini, je daroval tukajšnji župnijski cerkvi svoto 200 L, ki se mu je obljubila kot nagrada za obešanje naših novih zvonov. Za ta velikodušni dar se mu cerkveno predstojništvo najtopleje zahvaljuje. Bog mu povrni! Vrhpolje, dne 1. febr. 1926.

Anton Papež, župnik.

Iz Tolmina.

Dijaški ples. Nekateri liberalno nadahnjeni dijaki in dijakinje tuk. učiteljska so priredili pret. soboto pri Modrijanu ples v korist tuk. vojnim sirotam. Na ta ples je pripravljal dijake in dijakinje že dva meseca učitelj telovadbe Zanbuta, o katerem se marsikaj govori po Tolminu. Toraj ples so priredili in se ga je vdeležilo 8 dijakov in nad 20 dijakin v kratki kitlji, s kratkimi lasmi, a z najkrajšo pametjo. Plesali so začetkom v navzočnosti starih in mladih učiteljev, ki so ob tej priliki tudi presojevali spretnost in napredek dijakov na plesu in v šoli; proti polnoči so se pa ti starešini odstranili, a ples se je nadaljeval pod patronanco Zanbuta do 6. zjutraj. V nedeljo so bili vsi izkrokani, vstrujeni in zaspani. Koliko so dobile vojne sirote smo radovedni. — Pohvalno moramo

omeniti, da obsoja večina dijakov ta ples in si želi poštene zabave in resnega poduka za prihodnji poklic. Seveda, ako liberalni dijaki in dijakinje odklanjajo veronauk v šoli, ako ne gredo nikdar v cerkev, ako rajše poslušajo nauke iz Leningra da in ako jim je resna priprava na učiteljski stan deveta briga — se ni čuditi, da so taki. Zato stavimo šolskemu vodstvu, staršem, Dijaški Matici, kjer ti dijaki moledujejo za podporo in vsej javnosti vprašanje: Je li mogoče opravičevati in zagovarjati tako obnašanje in naziranje šolske mladine? Mladina brez smisla za vzorno in vzgledno življenje, mladina nizkih idej naj izgine iz učiteljskega, ker ne bo nikdar sposobna za učiteljski stan!

Krščanska ideja vedno bolj prodira pri nas. Se vidi, da gremo s časom naprej. Seveda naše naprednjake to boli in ker si ne znajo drugače pomagati, se jeze, da uganjamo nedovoljeno politiko. Kaj je naša politika, vemo dobro: načela krščanstva uresničiti povsod, ne le v zasebnem življenju. To jih jezi. Znamo, da bo šel čas preko njih in veseli smo, ker Bog je z nami, ne z njimi, ko delajo zmeraj le proti njegovim namenom.

(*Naša društva.*) Niso še zlato, a čistijo se, slabo gre ven, dobro ostaja. Prav, ker to je naše zdravje in moč. Naši nasprotniki sploh ne morejo govoriti o kaki taki notranji sili, kot jo imamo mi, ker je nimajo. Njih sila je ples, zabavljanje in zavijanje. Nekateri pametnejši to že sami uvidevajo.

V *Marijinem domu* smo uredili za naše krščanske organizacije lepo čitalnico, ki se gre lahko meriti z vsako drugo. Imamo že nad 15 članikov in revij.

Idrijske novice.

Videmski prefekt,

kateremu so idrijski meščani potožili marsikako svojo bol je svoj čas odgovarjal prizadetim, glede njihovih prošenj.

Tako je dobil Jereb Jakob in tovariši, ki so prosili, naj se vsaj enkrat čez toliko časa reši zadeva rednega izplačevanja pokojnin, odgovor prefekta, v katerem jih zagotavlja, da se že več mesecev zanjima za rešitev tega tako važnega vprašanja in da se bo v prihodnje še toliko bolj zavzel za to, da bo čimprej ugodno rešeno.

Zaenkrat je zahteval od finančne intendance točnih pojasnil. Ko bo odgovor prejel, bo rudniške vpojence potom občine takoj o njem obvestil.

Treba je pojasniti, kaj so

rudniški vpojenci zahtevali.

Najprvo hitro in točno ureditev izplačevanja njihovih tako trdo skozi celo življenje prisluženih pokojnin. Noben rudar naj na svojo penzijo ne čaka več, kot do prvih dni prihodnjega meseca po vpojivitvi, kakor to predvideva zakon. Ako bi to ne bilo mogoče, naj se rudar *obdrži toliko časa pri delu*, da dobi v roke dekret za vpojitev in da mu je penzija nakazana. Dalje so zahtevali, da se vsem vpojencem nakaže povisek, katerega prevede člen 24 kr. dekreta z dne 31. marca 1925 št. 486. Vsem vpojencem naj se nakaže zaostanek glede izmene kron v lire od 1. aprila 1923 do 30. junija 1924. kakor to predvideva preje naštetih zakon. Upali smo, da bo sedaj vendar enkrat to pereče vprašanje prišlo do zadovoljivega zaključka. Pa so začeli segati vmes kakor se zdi, razni odločilni faktorji, samo v škodo vpojencev. Zaenkrat so jih opeharili v toliko, da so vložili novo prošnjo, v kateri so se odrekli zahtevi, da bi se jih obdržalo toliko časa pri delu, da bi jim bila penzija nakazana.

Bomo videli, kako bo z drugimi točkami.

Pravzaprav bi moral vzeti v svoje roke celo zadevo »Sindikat rudarjev«, ki je prevzel vse pravice in tudi vse dolžnosti od prejšnje federacije rudarjev in gozdarjev. Nismo še poročali, da se je federacija rudarjev in gozdarjev v Idriji sama razpustila, seveda pod gotovimi vplivi in prestopila celokupno v »Sindikat rudarjev«. Temu zgledu so sledili tudi vsi ostali rudarji, tako da imamo danes komaj deseterico rudarjev, ki bi ne bili vpisani v sindikat. Vsled tega je odbor sindakata sklenil, naj se članarina, mesečno 2 L odteguje vsem rudarjem pri rudniški blagajni; ako bi kdo s tem ne bil zadovoljen, naj vloži proti temu pritožbo. Tako se je zgodilo, da je danes celokupno delavstvo tukajšnjega rudnika vpisano v sindikat. Bolj kot katerakoli organizacija do danes ima torej ta dolžnost skrbeti za ugodne razmere tukajšnjega delavstva in naših vpojencev.

»Moč uniforme.«

Štokovo spevoigro s spremljevanjem orkestra bo vprizorila v soboto in nedeljo t. j. 6. in 7. t. m. v rudniškem gledališču Kat. delavska družba. Kdor pri zadnji igri ni počil od smeha, naj ne zamudi sedanjije prilike. Obročev ni treba nositi s seboj, ker potem tako prorokujejo konec sveta.

Književnost in umetnost.

Anton Jobst: Šest cerkvenih pesmi za mešan zbor z orglami. Samoza-ložba. Vsebina: 1. Ave Marija, rajska Devica; 2. Majnikova; 3. Marija, divni cvet; 4. Evharistična (Zdaj, o duša); 5. Velikonočna (Zapoj veselo, o kristjan); 6. Pogledite, duše grob odprt (Velikonočna). Jobsta poznamo že nekoliko iz Cerkvenega glasbenika. Njegove skladbe kažejo zelo resno hotenje in nadarjenost, njegov način izražanja je svež, krepak, nekoliko dramatičen. Vsem organistom jih priporočam v študij, boljšim zborom pa v izvajanje. Doktorič.

Socialni vestnik.

A. Sever.

Vprašanje naših organistov in pevovodij.

Pred nekaj tedni se je dogodilo v neki cerkvi na Goriškem tole: v nedeljo ob desetih pristopi duhovnik k oltarju, a namesto običajno donečih glasov iz orgel, zavlada po cerkvi nenavadna tišina; ljudstvo čaka in čaka, a orgle molče. Kaj pa se je zgodilo naenkrat? Ugibanju je naredila konec vest, da je stopil organist v stavko. »Prevzetjen je postal ta naš organist«, so menili ljudje, »zato pa je začel štrajkati« in vsem se je hudo zameril. Ko se je doznalo čez nekaj dni, da ni prejel organist za svojo naporeno delo že dolgo niti belega groša, so mu nekateri odpustili, drugi so pa še nadalje vstrajali pri zahtevi... Takih in podobnih slučajev se je zgodilo v zadnjih petih letih več in prav to nam daje povod, da razmišljamo o organistovem delu in o ukrepah, ki naj bi v bodoče preprečili take dogodke, ki nam niso baš v ponos. — Po naših občinah vstajajo iz ruševin spet bele cerkve, iz stolpov done zvonovi, ponos našega ljudstva in z veseljem je bilo opaziti okinčane vozove s težko pričakovanimi zvonovi. Cerkev ima že tudi lepe, nove orgle; tudi te je ljudstvo hotelo imeti. Zvonovi in orgle sta dve reči, brez katerih ne more biti ne mlado, ne staro in zato doprinese vsakteri zanje radevolje večjo, ali manjšo žrtev, kar je popolnoma na mestu. Kako pa je z organistom? No, za to vprašanje se ni nihče brigal že od nekaj in se ne brigamo mnogo niti danes; glavno je, da v cerkvi »gode« in da pojejo, vse drugo naj pa gre kot samo hoče.

Nikdo pa ne pomisli, da stane mnogo truda in dela predno se ta ali oni vsposobi za organistovsko službo. Še manj pa misli kdo na to, da je poučevanje pevskih zborov delo, ki zahteva včasih pravo oslovsko potrpežljivost in mnogo fizičnega napora, ki je spravi že marsikaterga organista v prerani grob. Zato pa vlada mnenje, da se more — če ne že mora — opravljati organistovska služba za malenkost, ali za prazen nič in naravna posledica takih praktičnih naziranj je, da so skoro vsi naši pevovodje in organisti plačani za svoje delo tako, da je prava sramota. Poglejmo pa organistovo delo s kulturnega in verskega vidika in videli bomo, da je to delo za današnji čas, oziroma za razmere, v katerih živimo, vsestranskega in večjega pomena, nego si navadno mislimo.

Ne glede na to, da se že pevci sami nauče pri vajah to in ono, da slišijo rpi vajah marsikaj o naših pesnikih in skladateljih in da se tako izobrazijo, — je petje odlične važnosti še v večji meri za širšo javnost, za vsakega, ki je količkaj dovezeten in sprejemljiv za vtis zapete pesmi. Poleg molitve je pesem, ki te povzdigne in ki te uvede v ono, kar moraš čutiti v cerkvi, pesem je, ki ti vliva v dušo božična in velikonočna čustva, čustva vstajenja, pesem je, ki te vabi k resnemu delu, k delu zatajevanja in spokornosti in pesem je, ki ti je v tolažbo v težkih urah. — Pesem je pa tudi, kar nosiš v svojem srcu tudi izven cerkve, v prijateljski družbi v domovini in med tujci daleč od prijateljev. Pojdite vi očetje k sinovom v razne garnizije, pa vprašajte jih, kako jim je. Vprašajte jih, kaj jim je v uteho in v razvedrilo in povedali vam bodo, da se zbirajo ob vsaki mogoči priliki in prepevajo pesmi, ki so se jih naučili v društvih; marsikateri oče se ima zahvaliti tudi pesmi, da se je vrnil sin domov nepokvarjen, zvest rodu in Bogu. — Vprašajte ve matere svoje poštene hčerke, ki so mogoče v Aleksandriji, v Kairu ali kje v Ameriki — ločene od vas in od domače vasi — vprašajte po njihovih željah in odgovorile vam bodo med drugim: rade bi imele priliko, da bi pele, da bi bilo tako, kot je doma pri društvu, kjer poučuje organist tako lepe pesmi! — Sadovi, ki jih imamo od petja so veliki; večji nego se zavedamo. Uživamo jih ob mnogih prilikah s tem, da doživljamo pesem nctranje in dobro ter mehko nam je tedaj pri srcu. Nikdar se pa ne spomnimo na organista in pevovodjo, ki nam je vlival pesem v srce in ki je vzbujal v

nas sposobnost, da zamoremo doživljati s pesmijo notranje veselje in zadovoljnost. Ne zavedamo se, da je ravno organist oni, ki bi mu morali biti precej hvaležni za vse to, še manj pa mislimo na to, da je ta ubogi organist plačan za svoje trdo delo komaj po beraško, da je plačan tako, da je človeka nevredno. Saj se vendar skrbi po naših občinah za vse potrebne in nepotrebne naprave, vse se jemlje v pretres. Ko pa pride na vrsto organist, reče prvi: e, saj ne potrebuje nobene plače, drugi meni, da je ima itak dovolj, tretji je pa mnenja, da je škoda potrositi za cerkev, oziroma za cerkveno petje kak vihar; drugod se mogoče kdo potruži in skuša pomagati organistu do boljšega zaslužka, a slabo je, da ostane največkrat pri samem poskušanju. In vendar je cela zadeva vredna, da se zanjo bolj pobrigamo. Če je pred vojno veljal kak ugovor zoper organistovske dohodke, ne velja v današnjih razmerah nobeden več. Skrajni čas je že, da se vsi naši krogi, ki jim je dana možnost in dolžnost, zavzamejo z vso energijo za naše pevovodje in organiste in da prodre v nje in vso našo javnost prepričanje in zavest, da postaja kulturno delo teh delavcev od dneva do dneva večje važnosti. Poglejmo kako mnenje o organistovem delu imajo najboljši pedagogi in umetniki vseh narodov! Poglejmo pa in prepričamo se lahko, da so prišli organisti ponekod v tako stanje, da so bili prisiljeni pomagati si sami in to na tak način, ki ni dovrinesel onim, ki bi se morali brigati zanje, ne časti, ne slave. Vprašanje je pa v mnogih krajih že zdavna ugodno rešeno. Pri nas, kjer bi si morali biti z zadevo na jasnem vsaj že pred petimi leti, ker je desetkrat in dvajsetkrat nujnejša nego drugod, pa spimo in vzdihujemo. Če smo že prisiljeni po eni strani plačevati strup, ki je namenjen nam samim, imejmo z druge strani toliko ljubezni in spoštovanja do sebe in plačujmo radevolje tudi lek! Cerkev z vsemi verniki in občina z vsemi občinarji sta poklicani, da zastavita tu svojo veljavo. Vprašanje urejenih organistovskih dohodkov se da rešiti v vsakem kraju posebe in to brez velike škode za občine in posameznika. Treba le, da se zganemo in da ne vstrajamo vedno le pri onem običajnem dvomljivem hotenju. Kdor je pa že v naprej mnenja, da nam je ostati zgolj pri najnujnejšem za življenjski obstoj, ta ne razume časa in najbolje je, da se zavre v brlog in razmišlja ob kruhu in vodi o svojem položaju!

Darovi.

Za Slovensko sirotišče: Sl. občina Ponikve 30 L, p. n. D. F. Gabršček, odvetnik v Gorici 50 L; p. n. Lud. Lukežič, lastnik Narodne tiskarne 30 L; prof. Fr. Sivec letnično 10 L; p. n. St. Kodermac, Šempas 8 L; v spomin pok. abit. Jos. Rutarja daruje družina Klanjšček 10 L in družina Strgar 5 L; Posojilnica v Skrljah 50 L. — Srčna hvala!

Valuta.

Dne 2. februarja si dobil:

za 100 franc. frankov	93 50 do 94.—	Lir
za 100 belg. frankov	112 50 do 11350.	Lir
za 100 švic. frankov	479.— do 483.—	Lir
za 100 češ.-slov. kron	73 75 do 74 25	Lir
za 100 dinarjev	43 85 do 44 20	Lir
za 1 šterling	121 20 do 120 40	Lir
za 1 dolar	24 90 do 25 05	Lir
Novci po 20 frankov	95 50 do 98 50	Lir
za 100 avst. kron	0.0348 do 0.0353	Lir

Benečijske obligacije, dne 2. februarja srednji tečaj 68.60; Trst 68.60; Milan 63.50; Rim 68.75.

Širite 'Goriško Stražo'

Oglas. — Županstvo občine Sv. Križ pri Ajdovščini razpisuje službo občinskega tajnika. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Strojenisci imajo prednost. Zahteva se znanje uradnega in slovenskega jezika v govoru in pisavi. — Prošnje s predpisanimi prilogami je treba vložiti do 10. februarja t. l. na županstvo. Prosilci naj se osebno predstavijo.

Oglas. — Oskrbništvo grofa Coroninija v Št. Petru pri Gorici ima na prodaj več tisoč raznih sadnih in murvinih drevesc. Vsa so najboljše vrste. Na prodaj so tudi 2 do 4-letna jabolčna in hruškina drevesa, cepljene murve s krono, najboljše vrste: cepljene češplje 3 do 4-letne in drevesca za olepšavo parkov. Cene so zmerne.

Cepljene trte, murve in drugo sadno drevje imam na prodaj. Na zahtevo pošljem cenik. Rudolf Tavčar, Ivanjigrad, p. Comeno na Krašu.

Na prodaj je več železnih varnostnih blagajn »Wertheim« različnih velikosti. — Rudolf Loverčič, Gosposka ulica št. 19 — Via Ascolli št. 8.

Zdravnik za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema vse dni v tednu v Gorici, na Travniku št. 20 ob sobotah in nedeljah pa tudi v Ajdovščini šte. 146 nasproti Ljudskemu vrtu.

Plačam najvišje cene za kožne lisice, podlasic, kun, zajcev, mačk, vereric, jazbecov i. t. d. i. t. d. Prodajam PASTI in POSEBNO MESO za lov na divjačino.

Delavnica za strojenje in barvanje — Nihče nima pravice kupovati zame
WALTER WINDSPACH
GORICA - Via Carducci 6 - GORICA
Pozor na izpremenjeni naslov!

CASSA DI RISPARMIO
unita al Monte di Pietà di Gorizia
di fondazione conte Thurn

Objava

Z namenom, da more bolje ustrezati svoji klienteli, objavlja podpisana CASSA DI RISPARMIO unita al Monte di Pietà di Gorizia di fondazione conte Thurn (Goriški Mont), da uraduje za stranke od novega leta dalje tudi popoldne vsak delavnik, razen sobot, in sicer od 3. do 5. ure in je tudi vsled na novo uvedenega izboljšane književodstva omogočeno brzo poslovanje.

V Gorici, dne 23. januarja 1926.

Ravnateljstvo.

Naznanjam slav. občinstvu v mestu in na deželi, da odprem

BRIVNICO

s 16. februarjem 1926 v hiši Fiegel, Piazza della Vittoria št. 12 v Gorici. Za obilen obisk se priporoča

Anton Pucelj, brivec.

ZDRAVNIK

Dr. Just Bačar

Gorica, Viale 24 Maggio št. 9

Zdravljenje s Sollux-žarki in ultravijoletnimi žarki.

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija Dr. A. DE FIORI

GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14

SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Tužnim srcem naznanjamo, da je naš preljubljeni oče, ded, praded, svak i. t. d.

IVAN GABERŠČIK (Podšolar)

gostilničar v Tolminu

danes ob 1/2 1, previden s svetimi zakramenti v 93. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanke predragega se prenesejo iz hiše žalosti dne 3. februarja ob 3. pop. na domače pokopališče.

Tolmin, dne 2. februarja 1926.

Mirko, sin Marlija roj. Hrast, snaha Milka poročena Bartolo, hči Ivo, Branko, Zdenka, Mirko, Miloš, vnuki in ostali sorodniki.

VABILO

na redni občni zbor Stavbene zadruge v Grgarju, ki se bo vršil dne 6. 2. 1926 ob 18. uri zvečer v prostorih g. Andreja Miljavec v Grgarju hšt. 27 s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobritev rač. zaklj. za leto 1924. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev nadzorstva. — 6. Slučajnosti.

Ako ne bo ob določeni uri zadostno število članov navzočih, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor ob vsakem številu. K obilni vdeležbi vabi odbor.

ZAHVALA.

Tem potom se zahvaljujemo vsem sosedom in prijateljem, ki so bili v bolezni in pri smrti v pomoč, posebno pa dekletom in fantom za krasne vence ter sploh vsem vaščanom, ki so v tako veliki vdeležbi spremljali našo ljubljeno

ALOJZIJU GABRŠČEK

na zadnji poti v boljšo domovino.

Kamno 1. svečana 1926.

Žaluoja družina Gabršček.